

SHOW YOUR WORK!

10 MANIEREN OM JE CREATIVITEIT MET DE WERELD TE DELEN

AUSTIN KLEON

LANNOO

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Omslagontwerp: Austin Kleon en Studio Lannoo

Vertaling: Fred Hendriks

Vormgeving: Wim De Dobbeleer

First published in the United States as:

Show Your Work. 10 Ways to Share Your Creativity and Get Discovered

Copyright © 2014 by Austin Kleon

Illustrations copyright © 2014 by Austin Kleon

Published by arrangement with Workman Publishing Company, Inc., New York.

© Nederlandse editie: Uitgeverij Lannoo nv, Tiel, 2014

D/2014/45/207 - NUR 765 - ISBN 978 94 014 1735 8

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

VOOR MEGHAN

EEN NIEUWE MANIER VAN WERKEN --- 1

- ① JE HOEFT GEEN
GENIE TE ZIJN ----- 6
- ② DENK IN PROCESSEN,
NIET IN PRODUCTEN ----- 30
- ③ DEEL ELKE DAG
IETS KLEINS ----- 44
- ④ OPEN JE
CURIOSITEITENKABINET ----- 70

⑤	VERTEL GOEDE VERHALEN	88
⑥	DRAAG JE KENNIS OVER	110
⑦	WORD GEEN MENSELIJKE SPAM	120
⑧	LEER INCASSEREN	146
⑨	JE ZIEL IN DE UITVERKOOP	158
⑩	HOUD VOL	180

'HET GROTE
KUNSTENAARS IS
MOETEN
HONORE

PROBLEEM VAN

HOE ZE

OPVALLEN'

DE BALZAC

**'Creativiteit is geen talent.
Het is een manier van werken.'**

— John Cleese

EEN NIEUWE MANIER VAN WERKEN

Als ik toevallig met mijn lezers praat, stellen ze me vooral vragen over zelfpromotie: 'Hoe moet ik mijn werk in de wereld zetten? Hoe val ik op? Hoe vind ik een publiek? Hoe heb jij dat gedaan?'

Ik heb een hekel aan praten over zelfpromotie. De komiek Steve Martin heeft een bekend advies voor mensen die deze vragen stellen: 'Wees zo goed dat ze niet om je heen kunnen.' Als je je concentreert op echt goed worden, zegt Martin, komen de mensen vanzelf naar je toe. En daar ben ik het mee eens: je hoeft geen publiek voor je werk te vinden; het vindt jou wel. Maar, goed zijn is niet genoeg.

Om te worden gevonden, moet je *vindbaar* zijn. Volgens mij bestaat er een gemakkelijke manier om je werk bekendheid te geven en het ontdekbaar te maken, terwijl je je concentreert op echt goed worden in wat je doet.

Vrijwel alle mensen tegen wie ik opkijk en van wie ik tegenwoordig probeer te stelen, hebben ongeacht hun beroep het *delen* tot onderdeel van hun vaste routine gemaakt. Deze mensen lopen niet te roddelen op borrels; daar hebben ze het veel te druk voor. Ze zitten te ploeteren in hun atelier, in hun laboratorium of in hun werkhok. Maar in plaats van hun werk voor zichzelf te houden, zijn ze open over hun activiteiten. En voortdurend zetten ze stukjes van hun werk en van hun ideeën online. Ze verspillen geen tijd met ‘netwerken’, maar profiteren van het netwerk. Door ruimhartig hun ideeën en hun kennis te delen, verwerven ze vaak een publiek waarop ze een beroep kunnen doen als ze verlegen zitten om feedback of steun.

Ik wilde een soort beginnershandboek maken voor deze manier van werken, en dit is het resultaat: een boek voor mensen die een hekel hebben aan het idee van zelfpromotie. Een *alternatief*, zogezegd, voor zelfpromotie. Ik zal je laten zien hoe je je werk moet beschouwen als een doorlopend proces, hoe je dat proces zodanig moet delen dat je de aandacht trekt van mensen die eventueel geïnteresseerd zijn in je werk, en hoe je moet omgaan met de ups en downs die zich voordoen als je jezelf en je werk aan de wereld presenteert. In mijn vorige boek, *Steal like an artist*, heb ik uitgelegd hoe je je door andere mensen kunt laten beïnvloeden door van hen te stelen. In dit boek leg ik uit hoe je andere mensen kunt beïnvloeden door hen van jónu te laten stelen.

Stel je voor dat je aanstaande chef je cv niet hoeft te lezen omdat hij al je blog leest. Stel je voor dat je studeert en je je eerste bijbaantje krijgt op basis van een schoolproject dat je online hebt gezet. Stel je voor dat je je baan verliest,

iets creëren

is een lang,
onzeker proces.

een

maker moet

zijn of haar

werk

laten zien

maar dat je beschikt over een sociaal netwerk van mensen die je werk kennen en bereid zijn je aan een nieuwe baan te helpen. Stel je voor dat je van een nevenproject of hobby je beroep kunt maken omdat je een aanhang hebt die je kan steunen.

Of stel je iets voor wat nog eenvoudiger en net zo bevredigend is: dat je het grootste deel van je tijd, energie en aandacht besteedt aan het uitoefenen van een vak, het leren van een ambacht of het leiden van een onderneming, terwijl je ook ruimte laat voor de mogelijkheid dat je werk de aandacht trekt van een groep mensen die je interesses delen.

Je hoeft maar één ding te doen: *Laat je werk zien.*

① JE HO

GENIE

EFT GEEN

TE ZIJN

VIND EEN SCENIE

**‘Geef wat je hebt.
Dat kan voor iemand beter zijn
dan je durft te denken.’**

*— Henry Wadsworth Longfellow
(Amerikaans pedagoog en dichter)*

Er bestaan veel destructieve mythes over creativiteit, maar een van de gevaarlijkste is die van het ‘eenzame genie’: een figuur met bovenmenselijke talenten duikt op bepaalde momenten in de geschiedenis uit het niets op, vrij van invloeden of zonder precedent, met een direct lijntje naar God of De Muze. De inspiratie slaat in als een bliksem, er floept een lampje aan in het hoofd, en de figuur in kwestie brengt de rest van zijn leven ploeterend in een atelier door. In die tijd vormt hij zijn idee om tot een voltooid meesterwerk, dat hij met een hoop bombarie op de wereld loslaat. Voor wie in de mythe van het eenzame genie gelooft, is creativiteit vooral een antisociale daad, uitgevoerd door slechts een paar grote figuren, die meestal dood zijn - mensen als Mozart, Einstein of Picasso. De rest van ons staat erbij en staart vol ontzag naar hun prestaties.

Maar er bestaat een gezondere opvatting over creativiteit, die door de muzikant Brian Eno wordt aangeduid met de term *scenius* oftewel ‘scenie’. In dit model worden grote ideeën vaak gebaard door een groep creatieve individuen

BEETHOVEN

– kunstenaars, conservators, denkers, theoretici – die een ‘ecologie van talent’ vormen. Als je de geschiedenis zorgvuldig bekijkt, zie je dat veel mensen die we als eenzaam genie beschouwen in feite deel uitmaakten van een hele scene van mensen die elkaar steunden, elkaars werk bekeken, van elkaar kopieerden en ideeën stalen en bijdroegen. Een scenie doet niets af aan de prestaties van die grote figuren, maar erkent wel dat goed werk niet in een vacuüm wordt gecreëerd, dat creativiteit altijd, in zekere zin, door samenwerking ontstaat en het resultaat is van een brein dat in contact staat met andere hersenstellen.

Wat mij zo aanspreekt in het idee van het scenie, is dat het in het verhaal van de creativiteit ruimte laat voor mensen als jij en ik, die zichzelf niet geniaal vinden. Ben je een waardevol lid van een scenie, dan zegt dat niet per se iets over je intelligentie of talent, maar wel over wat je bij te dragen hebt – over de ideeën die je deelt, de kwaliteit van de contacten die je legt en de conversaties die je begint. Als we het genie vergeten en meer nadenken over de manier

waarop we een scenie kunnen voeden en ontwikkelen, kunnen we de verwachtingen bijstellen van onszelf en die van de milieus waardoor we geaccepteerd willen worden. We hoeven ons niet langer af te vragen wat anderen voor ons kunnen doen, maar kunnen ons afvragen wat wij voor anderen kunnen doen.

Het is nog nooit zo gemakkelijk geweest je bij een scenie aan te sluiten als nu. Het internet is in feite een stel scenieën die met elkaar verbonden zijn, onafhankelijk van fysieke locaties. Blogs, sociale media, e-mailgroepen, discussieboards, forums – ze komen allemaal op hetzelfde neer: het zijn virtuele plaatsen waar mensen bij elkaar komen en praten over de dingen die hun na aan het hart liggen. Er zijn geen barrières of buitenwippers die je de toegang ontzeggen. Je hoeft niet rijk of beroemd te zijn, je hoeft geen fraai cv of academische titel te hebben. Online heeft iedereen – de kunstenaar en de curator, de meester en de leerling, de expert en de amateur – het vermogen om iets bij te dragen.